

Wegwijs in ...

DE REGLEMENTERING
OP DE KINDERARBEID

FOD WERKGELEGENHEID, ARBEID EN SOCIAAL OVER-

Wegwijs in ...

de reglementering op de kinderarbeid

December 2003

Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten
Algemene Directie Individuele Arbeidsbetrekkingen

Deze brochure is gratis te verkrijgen:

- ✓ Telefonisch op het nummer (02)233 42 11
- ✓ Door rechtstreekse bestelling op de website van de FOD: <http://www.meta.fgov.be>
- ✓ Schriftelijk bij de:
Cel Publicaties van de
Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
Belliardstraat 51
1040 BRUSSEL
Fax: (02)233 42 36
E-mail: publi@meta.fgov.be

Cette brochure peut être également obtenue en français.

Volledige of gedeeltelijke verveelvoudiging van de teksten uit deze brochure mag alleen met bronvermelding.

MEDEDELING

Omwille van de talrijke wijzigingen van de reglementering worden de brochures in de reeks "Wegwijs in ..." nagenoeg jaarlijks bijgewerkt. Indien u een recht of een voordeel wil doen gelden dat in deze brochure vermeld staat, doet u er goed aan navraag te doen of deze brochure wel degelijk de laatste uitgave is. U kunt zich daarvoor wenden tot de Cel Publicaties van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Deze vulgariserende brochure behandelt een reglementering die soms zeer complex is. Het is dan ook mogelijk dat een aantal specifieke gevallen niet aan bod komt. In geval van twijfel of voor bijkomende inlichtingen over de hier behandelde materies kunt u terecht bij de diensten en instellingen vermeld in het laatste deel van de brochure. Let op: op basis van deze brochure kan geen enkel recht geëist worden. De enige basis daarvoor wordt gevormd door de regelgevende teksten.

M/V

Met de termen "kind", "werkgever" en "voogd" wordt in deze brochure verwezen naar personen van beide geslachten.

Voorwoord

De wet is eenvoudig en formeel: kinderarbeid is verboden.

De kindertijd moet immers bij uitstek een periode van ontplooiing, opvoeding en spel blijven. Om die reden heeft de Belgische wetgever de kinderarbeid reeds meer dan een eeuw geleden gereguleerd. Kinderarbeid werd verboden voor alle kinderen onder de 12 jaar in 1889, en nadien voor iedereen die aan de leerplicht onderworpen is.

We stellen evenwel vast dat kinderen de laatste jaren, zelfs in ons land, reeds op zeer jonge leeftijd betrokken worden in culturele, artistieke en publicitaire activiteiten, die op meer dan enkel hun vrije tijd beslag leggen. Deze activiteiten zijn bovendien niet zonder financieel voordeel, onmiddellijk of op langere termijn, voor de ouders of voor de kinderen. De Algemene Vergadering van de Verenigde Naties heeft trouwens in 1989 het Verdrag inzake de rechten van het kind goedgekeurd. Daarin worden beschermende maatregelen voorgeschreven op het vlak van de kinderarbeid. In verschillende ontwikkelingslanden blijft dit fenomeen immers spijtig genoeg brandend actueel.

De reglementering op de kinderarbeid werd dus herzien. Om beter in te spelen op de werkelijke toestand in de samenleving werd, naast het principiële verbod, een stelsel van afwijkingen ingevoerd voor een beperkt aantal activiteiten. In het belang van de kinderen werden de modaliteiten hiervan zeer strikt omschreven.

Deze brochure licht de mogelijke afwijkingen op het verbod van de kinderarbeid toe, evenals hun toekenningswijze. Zij heeft dus niet tot doel het tewerkstellen van kinderen te bevorderen, aangezien de kindertijd nooit een tijd van werken mag zijn.

Inhoudstafel

1.	VERBOD VAN KINDERARBEID	5
1.1	ALGEMEEN BEGINSSEL	5
1.2	DE KINDEREN WAAROVER HET GAAT.....	5
2.	TOEGELATEN ACTIVITEITEN	6
2.1	WERKZAAMHEDEN BINNEN HET KADER VAN DE OPVOEDING OF VORMING.....	6
2.2	WERKZAAMHEDEN WAARVOOR EEN INDIVIDUELE AFWIJKING NODIG IS.....	6
3.	ARBEIDS- VOORWAARDEN	7
3.1	MAXIMUMDUUR VAN DE WERKZAAMHEDEN	7
3.2	DE RUSTTIJDEN.....	7
3.3	FREQUENTIE VAN DE WERKZAAMHEDEN	7
3.4	SPREIDING OVER HET AANTAL DAGEN VAN DE WEEK	8
4.	HET VERKRIJGEN VAN EEN INDIVIDUELE AFWIJKING	9
4.1	DE AANVRAGER.....	9
4.2	VOORAFGAANDELIJKE VERPLICHTINGEN.....	9
4.3	INDIENING VAN DE AANVRAAG.....	9
4.4	TOEKENNING VAN DE INDIVIDUELE AFWIJKING	9
5.	LOON VAN DE KINDEREN	11
6.	STRAFMAATREGELEN.....	12
7.	DE ADVIESRAAD VOOR KINDERARBEID	13
8.	NUTTIGE ADRESSEN.....	14
8.1	BETREFFENDE DE REGLEMENTERING.....	14
8.2	BETREFFENDE DE AANVRAAG OM AFWIJKING.....	15
9.	FORMULIER VOOR HET VERZOEK OM AFWIJKING	16

1. Verbod van kinderarbeid

1.1 Algemeen beginsel

De wet heeft de kinderarbeid streng gereguleerd. Als uitgangspunt geldt het principe van het algemeen verbod om kinderen arbeid te doen of laten verrichten.

Dit betekent dat elke lichamelijke of geestelijke inspanning in het kader van het maatschappelijk productieproces verboden is.

Er zijn evenwel uitzonderingen op deze algemene verbodsbepaling, met name voor:

- werkzaamheden die binnen het kader van de opvoeding of vorming van kinderen vallen;
- uitzonderlijk voor werkzaamheden waarvoor een individuele afwijking werd verkregen.

1.2 De kinderen waarover het gaat

De wet beschermt de kinderen, waarmee wordt bedoeld minderjarigen beneden 15 jaar of die nog onderworpen zijn aan de voltijdse leerplicht.

De leerplicht is voltijds totdat de leeftijd van 15 jaar is bereikt en omvat ten hoogste 7 jaren van het lager onderwijs en ten minste de eerste twee jaren van het secundair onderwijs met volledig leerplan; in geen geval duurt de voltijdse leerplicht voort na 16 jaar.

Vallen in dat geval buiten het verbod van kinderarbeid: minderjarigen van 15 jaar of meer die niet meer onderworpen zijn aan de voltijdse leerplicht.

2. Toegelaten activiteiten

Afwijkingen op het algemeen verbod van kinderarbeid zijn mogelijk voor werkzaamheden die binnen het kader van de opvoeding of vorming van kinderen vallen en uitzonderlijk voor welbepaalde werkzaamheden waarvoor een individuele afwijking werd verkregen.

Het is evenwel steeds verboden kinderen enige werkzaamheid te doen of te laten uitvoeren die een nadelige invloed kan hebben op de ontwikkeling van het kind op pedagogisch, intellectueel of sociaal vlak, zijn fysieke, psychische of morele integriteit in gevaar brengt of die schadelijk is voor enig aspect van zijn welzijn.

2.1 Werkzaamheden binnen het kader van de opvoeding of vorming

Het verbod om kinderen arbeid te doen of te laten verrichten geldt enkel voor de werkzaamheden die vallen buiten het kader van hun opvoeding of vorming.

Zijn dus niet verboden: de bezigheden in de eigen huishouding, de school, de jeugdorganisatie of elke andere groepering of instelling die zich met de opvoeding en vorming van de kinderen bezighoudt, zelfs indien deze werkzaamheden een productief karakter hebben of in het maatschappelijk verkeer ingeschakeld zijn.

Noch een openbare voorstelling gegeven door een school of jeugdorganisatie, noch het deelnemen van een schoolklas aan een spelprogramma op televisie vallen dus onder de verbodsbepaling. Voor al deze activiteiten moet dan ook geen voorafgaande toelating gevraagd worden.

2.2 Werkzaamheden waarvoor een individuele afwijking nodig is

Bepaalde werkzaamheden mogen door kinderen worden uitgevoerd wanneer vooraf een individuele afwijking werd verkregen. Deze afwijking wordt toegekend door de directeur-generaal van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg voorzover aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

De werkzaamheden waarvoor een individuele afwijking kan worden toegekend, worden in de wet opgesomd. Het gaat om:

- de medewerking van kinderen als acteur, figurant, zanger, muzikant of danser aan uitvoeringen van culturele, wetenschappelijke, opvoedkundige of artistieke aard, zoals onder andere:
  - toneel, opera, ballet of circus;
  - dans-, muziek- of zangwedstrijden of enige andere podiumwedstrijd of -activiteit (bijvoorbeeld playback- en soundmixshows);
- de medewerking van kinderen als acteur, figurant, zanger, muzikant of model aan beeld- of klankregistraties of rechtstreekse uitzendingen voor radio of televisie, al dan niet voor reclamedoeleinden;
- de medewerking van kinderen als figurant of model aan fotosessies, al dan niet voor reclamedoeleinden;
- de medewerking van kinderen als model of figurant aan modeshows en voorstellingen van collecties klederen.

Het is niet mogelijk om een individuele afwijking aan te vragen voor een activiteit die niet in de wet is vermeld.

De individuele afwijkingen worden maar toegestaan voor een bepaalde tijd en voor een bepaalde werkzaamheid. Deze werkzaamheid kan weliswaar uit verscheidene afzonderlijke prestaties bestaan: bijvoorbeeld een aantal opvoeringen van eenzelfde toneelstuk, op diverse data en/of locaties.

3. Arbeids- voorwaarden

Bij de tewerkstelling van kinderen waarvoor een afwijking werd toegekend, moeten een aantal bijzondere arbeidsvoorwaarden gerespecteerd worden. Deze arbeidsvoorwaarden kunnen daarenboven worden aangevuld of gepreciseerd door de directeur-generaal van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Zij hebben onder meer betrekking op de duur van deze werkzaamheden, de frequentie en de rusttijden.

Opgelet!

Elke aanwezigheid van het kind op de plaats waar het zijn werkzaamheid moet uitvoeren komt als werkzaamheid in aanmerking.

3.1 Maximumduur van de werkzaamheden

Voor de kinderen tot en met 6 jaar mag de maximumduur van de werkzaamheid 4 uren per dag niet overschrijden. Deze werkzaamheid moet daarenboven uitgevoerd worden tussen 8 en 19 uur.

Voor de kinderen van 7 tot en met 11 jaar mag de maximumduur van de werkzaamheid 6 uren per dag niet overschrijden. Deze werkzaamheid moet daarenboven worden uitgevoerd tussen 8 en 22 uur.

Voor de kinderen van 12 tot 15 jaar of die nog onderworpen zijn aan de voltijdse leerplicht mag de maximumduur van de werkzaamheid 8 uren per dag niet overschrijden. Deze werkzaamheid moet daarenboven uitgevoerd worden tussen 8 en 23 uur.

3.2 De rusttijden

Voor de kinderen tot en met 6 jaar moet een half uur ononderbroken rust worden toegekend wanneer de werkzaamheden 2 uren hebben geduurd (bv.: er moet een pauze ingelast worden van 30 minuten voor het kind dat van 14 tot 16 uur aan één stuk “werkt”).

Voor de kinderen van 7 tot en met 11 jaar moet een half uur ononderbroken rust worden toegekend wanneer de werkzaamheden 3 uren hebben geduurd.

Voor de kinderen van 12 tot 15 jaar of die nog onderworpen zijn aan de voltijdse leerplicht moet een half uur ononderbroken rust worden toegekend wanneer de werkzaamheden 4 uren hebben geduurd. Duren de werkzaamheden meer dan 6 uren dan moet een bijkomende rustperiode van een half uur worden gegeven.

Opgelet!

Er moeten ten minste 14 achtereenvolgende uren zijn tussen de beëindiging en de hervatting van de werkzaamheid. Zo zal bv. bij filmopnamen beëindigd om 22 uur, de hervatting voor het kind ten vroegste om 12 uur 's anderendaags kunnen gebeuren.

3.3 Frequentie van de werkzaamheden

Tot en met de leeftijd van 6 jaar mag een kind niet meer dan 6 werkzaamheden hebben uitgevoerd, in de loop van die 6 jaar.

Kinderen van 7 tot en met 11 jaar mogen niet meer dan 12 werkzaamheden per jaar uitvoeren.

Kinderen van 12 tot 15 jaar of die nog onderworpen zijn aan de voltijdse leerplicht mogen niet meer dan 24 werkzaamheden per jaar uitvoeren.

Er bestaat een afzonderlijke regeling voor de kinderen die hun medewerking verlenen als:

- acteur, figurant, zanger, muzikant of danser aan uitvoeringen van culturele, wetenschappelijke, opvoedkundige of artistieke aard in een toneel, opera, operette, ballet of circus;
- acteur, figurant, zanger, muzikant of model aan beeld- of klankregistraties of rechtstreekse uitzendingen voor radio of televisie, voorzover er geen reclamedoeleinden worden nagestreefd.

In beide gevallen kan de directeur-generaal van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten een groter aantal werkzaamheden toestaan.

Voor kinderen van 7 tot en met 11 jaar bedraagt dit tot maximaal 24 werkzaamheden per jaar; voor kinderen van 12 tot 15 jaar of die nog onderworpen zijn aan de voltijdse leerplicht kan dit oplopen tot maximaal 36 werkzaamheden per jaar.

3.4 Spreiding over het aantal dagen van de week

De werkzaamheden mogen niet gedurende méér dan vijf achtereenvolgende dagen worden verricht. In een kalenderweek moet steeds een onderbreking van de activiteit gedurende minstens 48 achtereenvolgende uren voorzien zijn.

4. Het verkrijgen van een individuele afwijking

4.1 De aanvrager

De aanvraag kan enkel gebeuren door diegene die de verantwoordelijkheid heeft voor het organiseren van een activiteit waaraan een kind zal meewerken.

De aanvrager moet een natuurlijk persoon zijn die in België zijn woonplaats heeft.

4.2 Voorafgaandelijke verplichtingen

De aanvrager moet zich verbinden:

- erop toe te zien dat de werkzaamheid waarvoor de afwijking wordt gevraagd geen nadelige invloed heeft op de ontwikkeling van het kind op pedagogisch, intellectueel en sociaal vlak, zijn fysieke, psychische en morele integriteit niet in gevaar brengt en niet schadelijk is voor enig aspect van zijn welzijn;
- de algemene reglementaire voorwaarden en de bijzondere voorwaarden, die de directeur-generaal van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten oplegt in zijn toekenning tot afwijking, na te leven.

De vader, moeder of de voogd moeten voorafgaand schriftelijk hun toelating verlenen. Deze toelating wordt per werkzaamheid gegeven en kan geen verschillende aanvragen tegelijk dekken. Zo zal er bijvoorbeeld geen toelating kunnen worden verleend voor x-aantal modeshows, maar zal er per show een toelating moeten worden gegeven.

4.3 Indiening van de aanvraag

De aanvraag moet schriftelijk worden ingediend, uiterlijk één maand voor de datum van de eerste activiteit. Daarbij moet gebruik worden gemaakt van het daartoe bestemde formulier, uitgereikt door de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Een model hiervan vindt men achteraan de brochure.

Het formulier heeft betrekking op:

- inlichtingen betreffende de persoon die de verantwoordelijkheid heeft voor het organiseren van de activiteit;
- inlichtingen over de activiteit zelf;
- inlichtingen over elk kind dat ingeschakeld wordt;
- de geschreven toelating van de vader, de moeder of de voogd van het kind;
- het advies van de directeur van de school waar het kind is ingeschreven, wanneer schoolverzuim onontbeerlijk is om de betrokken werkzaamheid te kunnen uitvoeren; dit advies moet onder meer betrekking hebben op de weerslag van de werkzaamheden op de schoolprestaties van het kind.

Concreet moet het formulier bij het Toezicht op de Sociale Wetten toekomen:

- bij overhandiging tegen ontvangstbewijs op het volgend adres:
Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
Toezicht op de Sociale Wetten
Centrale afdeling, Belliardstraat 51 - 1040 Brussel
(De Nederlandstaligen zullen ontvangen worden in bureau A 648, de Franstaligen in bureau B 689.)
- bij ter post aangetekende brief geadresseerd aan:
Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
Toezicht op de Sociale Wetten
Centrale afdeling, Belliardstraat 51 - 1040 Brussel
- per fax op het nummer (02) 233 48 29 (wanneer de aanvraag in het Nederlands opgesteld is) of op het nummer (02) 233 48 27 (wanneer de aanvraag in het Frans opgesteld is).

4.4 Toekenning van de individuele afwijking

De schriftelijke individuele afwijking wordt verleend door de directeur-generaal van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

In de schriftelijke individuele afwijking bepaalt de directeur-generaal de eventuele bijkomende voorwaarden die hij nuttig acht.

Deze bijkomende bijzondere voorwaarden kunnen onder meer betrekking hebben op:

- het geheel van de voorwaarden in verband met het aanvangs- en het einduur, de duur en de frequentie van de werkzaamheden waarvoor een individuele afwijking kan worden toegestaan (met inbegrip van de voorbereidingen en de wacht- en rusttijden), alsmede inzake de reistijden;
- de begeleiding en de opvang van het kind tijdens deze werkzaamheden, met inbegrip van de voorbereidingen en de wacht- en rusttijden, evenals tijdens de reistijden;
- de verplichting om het kind een deskundigenonderzoek te laten ondergaan of in een begeleiding te voorzien door een deskundige, inzonderheid wanneer de kans op het creëren van een zogenaamde kindster reëel is;
- het sluiten van de nodige verzekeringen;
- de maatregelen die de aanvrager dient te nemen in geval van schoolverzuim om de negatieve impact te vermijden, bv. door de organisatie van inhaallessen op zich te nemen.

Opgelet!

Het indienen van de aanvraag is niet voldoende om het kind te mogen tewerkstellen. Het is verboden het kind een werkzaamheid te doen of te laten uitvoeren zolang de aanvrager niet effectief in het bezit is van de schriftelijke afwijking van de directeur-generaal.

Deze schriftelijke afwijking moet door de aanvrager (of door de persoon die hij daartoe heeft aangewezen) steeds op de plaats van de werkzaamheid kunnen worden vertoond wanneer bijvoorbeeld de arbeidsinspecteur hierom verzoekt.

De toekenning of de weigering van de afwijking wordt aan de aanvrager bekendgemaakt, hetzij bij overhandiging tegen ontvangstbewijs, hetzij bij een ter post aangetekende brief, hetzij per fax.

Schoolverzuim kan een beletsel zijn voor het verkrijgen van de afwijking wanneer de prestaties een louter economisch of commercieel karakter hebben.

---

5. Loon van de kinderen

Wanneer het kind voor zijn prestatie geld of in geld waardeerbare voordelen ontvangt, gelden er speciale beschermingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn eveneens van toepassing wanneer het geld of de in geld waardeerbare voordelen aan de vader, moeder of de voogd van het kind worden uitgekeerd.

De betaling in geld moet gebeuren door diegene die de individuele aanvraag tot afwijking op het verbod van kinderarbeid heeft ingediend; dit is de persoon die de verantwoordelijkheid heeft voor het organiseren van een activiteit waaraan het kind zijn medewerking mag verlenen. Deze moet het loon in geld storten op een geïndividualiseerde spaarrekening op naam van het kind bij een financiële instelling (een "geblokkeerde rekening"). De intrest wordt gekapitaliseerd. Over deze geïndividualiseerde spaarrekening, zowel wat de hoofdsom als wat de intresten betreft, mag enkel de titularis (het kind) beschikken bij zijn meerderjarigheid.

De betaling van het loon in geld moet op voormelde manier gebeuren; een andere betalingswijze is nietig.

Zelfs indien de werkzaamheid waaraan het kind zijn medewerking heeft verleend niet door de wet is toegelaten, of wanneer voor de uitgevoerde werkzaamheid geen individuele afwijking werd toegekend of aangevraagd, moet het loon in geld op de hierboven beschreven wijze betaald worden.

Het loon in geld moet uitbetaald worden uiterlijk op de vierde werkdag van de maand volgend op de maand waarin het kind de werkzaamheid heeft uitgevoerd.

Wanneer het kind geschenken ontvangt voor zijn prestatie, mogen enkel de gebruikelijke geschenken worden gegeven. Bovendien moeten deze geschenken aangepast zijn aan de leeftijd, de ontwikkeling en de opleiding van het betrokken kind.

6. Strafmaatregelen

Het ligt voor de hand dat een wetgeving die kinderen wil beschermen wanneer het om arbeid gaat, ook strafbepalingen kent. Hierna worden enkele gevallen opgesomd, waarbij de overtreder kan worden gestraft met een gevangenisstraf en/of geldboeten.

Zijn dan ook in die zin strafbaar:

- *de vader, moeder of de voogd wanneer zij hun kind arbeid of werkzaamheden doen of laten uitvoeren in strijd met de wettelijke bepalingen inzake kinderarbeid;*
- *diegene die een kind een werkzaamheid laat uitvoeren zonder dat vooraf een schriftelijke afwijking werd verkregen van de directeur-generaal van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten;*
- *diegene die een afwijking heeft verkregen en die zich niet houdt aan de wettelijke voorschriften of aan de bijzondere voorwaarden die de directeur-generaal van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten in de individuele afwijking heeft opgenomen;*
- *de aanvrager wanneer het loon in geld niet binnen de termijn of niet op een “geblokkeerde rekening” wordt betaald;*
- *al wie als tussenpersoon of bemiddelaar (bv. een impresario), al dan niet tegen vergoeding, voorstellen doet of reclame maakt om werkzaamheden, waarvoor geen individuele afwijking gevraagd wordt, te bevorderen of mee helpen tot stand te brengen.*

7. De adviesraad voor kinderarbeid

Bij de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg wordt een Adviesraad voor Kinderarbeid opgericht.

Deze Raad heeft onder meer tot opdracht:

- *adviezen uit te brengen of voorstellen te doen inzake algemene problemen over kinderarbeid;*
- *advies te verstrekken aan de directeur-generaal van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten, wanneer deze laatste hierom verzoekt, bij het onderzoek van de aanvraag tot afwijking en de opvolging van de naleving van de toegestane individuele afwijking;*
- *de documentatie in verband met kinderarbeid te verzamelen;*
- *het onderzoek op het gebied van kinderarbeid te coördineren, op te volgen en te evalueren.*

De raad werd nog niet geïnstalleerd.

Wetteksten

- Wet van 5 augustus 1992 inzake de kinderarbeid (Belgisch Staatsblad van 28 augustus 1992)
- Koninklijk besluit van 11 maart 1993 betreffende de kinderarbeid (Belgisch Staatsblad van 9 april 1993)

8. Nuttige adressen

8.1 Betreffende de reglementering

Inlichtingen zijn te verkrijgen:

- ofwel bij de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
Centrale afdeling
Belliardstraat 51 - 1040 Brussel
Tel.: (02)233 47 34 of (02)233 47 91
Fax: (02)233 48 29

- ofwel bij het bureau van het Toezicht op de Sociale Wetten van uw streek

AALST:	R.A.C. De Pupillen Graanmarkt 1 9300 AALST	Tel.: 053 75 13 33 Fax: 053 75 13 44
AARLEN:	Centre administratif de l'Etat 6700 ARLON	Tel.: 063 22 13 71 Fax: 063 23 31 12
ANTWERPEN:	Theater Building Italiëlei 124 - bus 56 2000 ANTWERPEN	Tel.: 03 213 78 10 Antwerpen 1 - Fax: 03 213 78 35 Antwerpen 2 - Fax: 03 213 78 34 Antwerpen 3 - Fax: 03 213 78 37 Antwerpen 4 - Fax: 03 213 78 36
BERGEN:	boulevard Gendebien 16 7000 MONS	Tel.: 065 35 15 10 Fax: 065 34 66 38
BRUGGE:	Breidelstraat 3 8000 BRUGGE	Tel.: 050 44 20 30 Fax: 050 44 20 39
BRUSSEL:	Résidence Palace Blok A – 8 ^e verd. Wetstraat 155 1040 BRUSSEL	Tel. (N): 02 287 38 00 Tel. (F): 02 287 38 10 Fax: 02 287 38 59
CHARLEROI:	Centre Albert - 18 ^e étage Place Albert 1 ^{er} 4 – bte 8 6000 CHARLEROI	Tel.: 071 32 93 71 Fax: 071 30 12 23
DOORNIK:	rue de l'Athénée 60 7500 TOURNAI	Tel.: 069 22 36 51 Fax: 069 84 39 70
GENT:	L. Delvauxstraat 2A 9000 GENT	Tel.: 09 265 41 11 Fax: 09 265 41 10
HALLE-VILVOORDE:	d'Aubreméstraat 16 1800 VILVOORDE	Tel.: 02 257 87 30 Fax: 02 252 44 95
HASSELT:	Gv. Verwilghensingel 75 – bus 6 3500 HASSELT	Tel.: 011 22 14 17 Fax: 011 23 42 26
HOEI:	Centre Mercator rue du Marché 24 4500 HUY	Tel.: 085 24 16 23 Fax: 085 24 16 24
KORTRIJK:	Ijzerkaai 26-27 8500 KORTRIJK	Tel.: 056 26 05 41 Fax: 056 25 78 91
LA LOUVIERE:	rue Hamoir 164 7100 LA LOUVIERE	Tel.: 064 22 45 32 Fax: 064 28 15 32

LUIK:	rue Natalis 49 4020 LIEGE	Liège Nord - Tel.: 04 340 11 60 Fax: 04 340 11 61 Liège Sud - Tel.: 04 340 11 70 Fax: 04 340 11 71
LEUVEN:	Federaal Administratief Centrum Philipssite 3A – bus 8 3001 LEUVEN	Tel.: 016 31 88 00 Fax: 016 31 88 10
MECHELEN:	Louizastraat 1 2800 MECHELEN	Tel.: 015 45 09 80 Fax: 015 45 09 99
NAMEN:	rue de Gembloux 30 5002 NAMUR	Tel.: 081 73 02 01 Fax: 081 73 86 57
NIJVEL:	rue de Mons 39 1400 NIVELLES	Tel.: 067 21 28 24 Fax: 067 21 16 85
ROESELARE:	Kleine Bassinstraat 16 8800 ROESELARE	Tel.: 051 26 54 30 Fax: 051 24 66 16
SINT-NIKLAAS:	Kazernesstraat 16 – Blok C 9100 SINT-NIKLAAS	Tel.: 03 760 01 90 Fax: 03 760 01 99
TONGEREN:	E. Jaminéstraat 13 3700 TONGEREN	Tel.: 012 23 16 96 ou 012 24 13 19 Fax: 012 39 24 53
TURNHOUT:	Warandestraat 49 2300 TURNHOUT	Tel.: 014 44 50 10 Fax: 014 44 50 20
VERVIERS:	place du Martyr 9 – bte 4 4800 VERVIERS	Tel.: 087 30 71 91 Fax: 087 35 11 18

8.2 Betreffende de aanvraag om afwijking

De aanvraag om afwijking moet ingediend worden op het volgend adres:
 Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
 Toezicht op de Sociale Wetten – Centrale afdeling
 Belliardstraat 51- 1040 Brussel
 Fax: (02)233 48 29 (N)
 (02)233 48 27 (F)

Het formulier voor het verzoek om afwijking (zie hoofdstuk 9 hierna) kan gedownload worden van de website van de FOD in de module “E-government”, rubriek "Procedures en formulieren". URL-adres: <http://www.meta.fgov.be>

9. Formulier voor het verzoek om afwijking

Verzoek om afwijking op het verbod van kinderarbeid

A. **INLICHTINGEN BETREFFENDE DE PERSOON DIE DE VERANTWOORDELIJKHEID HEEFT VOOR HET ORGANISEREN VAN DE ACTIVITEIT(EN) WAARAAN HET (DE) KIND(EREN) DEELNEEMT (DEELNEMEN)**

(Het moet gaan om een natuurlijk persoon die zijn woonplaats heeft in België)

NAAM EN VOORNAAM: .....

Woonplaats: .....

Leeftijd: .....

Beroep: .....

Optredend namens volgende instelling of vennootschap

(adres + telefoon/fax-nummer + e-mail): .....

De ondergetekende aanvrager die de leiding heeft over de werkzaamheden verbindt er zich toe:

1. erop toe te zien dat de werkzaamheden waarop de aanvraag betrekking heeft geen nadelige invloed heeft op de ontwikkeling van het kind op pedagogisch, intellectueel en sociaal vlak, zijn fysieke, psychische en morele integriteit niet in gevaar brengt en niet schadelijk is voor enig aspect van zijn welzijn;
2. de bijkomende algemene voorwaarden vastgesteld door de reglementering te respecteren;
3. de bijkomende bijzondere voorwaarden die in de individuele afwijking kunnen bepaald worden te respecteren.

Hij bevestigt ook de juistheid van alle verstrekte gegevens.

B. **INLICHTINGEN BETREFFENDE DE WERKZAAMHEDEN WAARVOOR DE AFWIJKING AANGEVRAAGD WORDT**

1. **AARD VAN DE ACTIVITEIT** : (precieze beschrijving) .....

Welk is de titel?

(In geval van opera, toneel, ballet, show, film, radio- of TV-programma)

Publicitaire oogmerken? Ja/nee

De werkzaamheden vallen naar uw oordeel onder volgende categorie: (aan te kruisen)

- uitvoering van culturele aard
- uitvoering van wetenschappelijke aard
- uitvoering van opvoedkundige aard
- uitvoering van artistieke aard (bv: toneel, opera, operette, ballet, circus, dans-, muziek- of zangwedstrijden of een andere podiumwedstrijd of -activiteit)
- beeld- of klankregistratie of rechtstreekse uitzendingen voor radio of televisie, met of zonder reclamedoeleinden
- fotosessies, met of zonder reclamedoeleinden
- modeshows en voorstellingen van collecties klederen

2. **DATUM OF PERIODE VAN DE ACTIVITEIT(EN):**

.....

.....

3. **AANTAL BETROKKEN KINDEREN:** .....

.....

4. ADRES WAAR DE WERKZAAMHEDEN MET KINDEREN WORDEN UITGEVOERD:

(eventueel de naam van het gebouw of de zaal vermelden): .....

.....

.....

.....

5. WAARIN BESTAAT DE MEDEWERKING VAN DE KINDEREN? EN WAAROM IS ZE NOODZAKELIJK ?

.....

Is er schoolverzuim voor één of meer kinderen? .....

Kan dit vermeden worden? .....

Zo nee, waarom niet? .....

.....

6. IDENTITEIT VAN DE PERSOON belast met het toezicht op de kinderen op de plaats van de werkzaamheden en belast met de naleving van de algemene en bijzondere voorwaarden voorzien door de wet en door de individuele afwijking (met vermelding van beroep en leeftijd): .....

.....

.....

7. Werd er een VERZEKERING afgesloten tot dekking van ieder ongeval dat de meewerkende kinderen kan overkomen? Zo ja, vermelding van maatschappij en polisnummer

.....

C. INLICHTINGSFICHE PER KIND (VOOR ELK KIND EEN APART BLAD IN TE VULLEN)**1. IDENTIFICATIE VAN HET KIND:**

Naam en Voornaam: .....

Geboortedatum: ..... Geslacht: M/V ..... Nationaliteit: .....

2. DE ACTIVITEIT:

Juiste omschrijving: .....

Plaats van de werkzaamheden: .....

Datum of periode van de werkzaamheden: .....

Beginuur: .....einduur: .....

Voorziene rusttijden: .....

3. ZO ER SCHOOLVERZUIM IS:

Op welke data? .....

Waarom moeten de prestaties plaatsvinden op een schooldag? .....

4. VERGOEDING:

Bedrag van de overeengekomen vergoeding (in geld): .....

indien een geschenk, aard en waarde: .....

.....

Financiële instelling waarbij de geïndividualiseerde spaarrekening op naam van het kind werd geopend:

.....

.....

Rekeningnummer: .....

VERKLARING VAN DE OUDERS

Ondergetekende: .....

vader, moeder, voogd (schrappen wat niet past) van .....

woonachtig te: .....

verklaart zich akkoord met de tewerkstelling van bovengenoemd kind volgens de in deze aanvraag beschreven modaliteiten. In geval van schoolverzuim zal ik instaan voor het laten inhalen van de verloren lessen en taken. Ik zal ook de gevolgen dragen die verbonden zijn aan dit verzuim.

..... de ..... Handtekening, ...

ADVIES VAN DE SCHOOLDIRECTEUR (enkel in te vullen in geval er schoolverzuim is)

Ondergetekende: .....

directeur van de instelling .....

verklaart op de hoogte te zijn van de aanvraag om bovengenoemd kind de hierboven beschreven werkzaamheden te doen verrichten die schoolverzuim met zich meebrengen op volgende dagen of halve dagen: .....

Omtrent dit schoolverzuim, de eventuele invloed op de schoolresultaten, de eventuele maatregelen heeft hij/zij volgende opmerkingen .....

..... de ..... Handtekening, ...

D. OVERZICHT VAN DE DEELNEMENDE KINDEREN EN HUN PRESTATIES

Naam van het kind	Geboortedatum	Data van de werkzaamheden	Plaats van de werkzaamheden	Tijdstip van begin en einde van de dagelijkse activiteiten

BELANGRIJKE OPMERKING:

1. De werkzaamheden van het kind mogen niet aangevat worden vooraleer een schriftelijke toelating bekomen werd.
2. Bovendien moet het kind vrijwillig zijn medewerking verlenen.
3. De aanvrager heeft er belang bij de toelatingsbrief tijdens de activiteiten op de plaats van tewerkstelling te bewaren, want hij moet door de aanvrager vertoond worden op het verzoek van de arbeidsinspecteur of de bevoegde instantie.

Datum:

Handtekening,

De redactie van deze brochure werd afgesloten op 30 november 2003

Coördinatie: Directie van de communicatie

Redactie: Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten en Algemene Directie Individuele Arbeidsbetrekkingen

Grafische leiding en omslag: Hilde Vandekerckhove

Lay-out: Sylvie Peeters

Tekstverwerking: Martine Van den Broeck

Drukkerij: Drukkerij Bietlot

Verspreiding: Cel Publicaties

Verantwoordelijke uitgever: Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

Wettelijk depot: D/2003/1205/..

